

Groeiritmes bij vaste planten

Tekst: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
(0252) 340301 / 06-51312207
Fotografie: René Faas

Een vaste plant is soms een ingewikkeld iets. Net als bij de bollen heeft de vaste plant een ritme dat ergens goed voor is en ook ergens vandaan komt. Hoewel we hier weinig aan kunnen veranderen, moeten we er wel rekening mee houden. Het goed herkennen van deze ritmes kan helpen om de groei beter in te schatten. Het eerste deel van de groei staat voor veel vaste planten gelijk aan wat bij de bollen het afbroeien is. Dit gedeelte van de groei heeft vooral te maken met wat zich in het vorige groeiseizoen heeft afgespeeld. Dit houdt dus in dat de groei van dit jaar al in dit jaar invloed heeft op de weggroei van de planten in het volgende jaar. Meer inzicht in de mogelijke gevolgen van bepaalde teeltmaatregelen kan dus een belangrijk inzicht verschaffen in wat we op korte termijn aan groei kunnen verwachten.

FASES

Het is erg belangrijk om te beseffen dat de eerste fase van de groei vanuit de geplante plant gebeurt. Hier heeft u vrij weinig invloed op. Als de plant zwak is, zal de uitgroei ook zwak zijn. Eigenlijk is dit een directe link naar de bemesting van vaste planten in de nazomer. We kunnen daar erg veel invloed uitoefenen op de vitaliteit van de plant die volgend jaar weer moet gaan groeien. Te veel wordt er in het najaar alleen nagedacht over de vraag hoe de gerooi-

de plant er visueel uitziet. Toch wordt op dat moment de plant gecreëerd die in het voorjaar uit moet lopen. Op dit moment hebben we dus te maken met de resultaten van de teelt van vorig jaar. De scheuten die nu uitlopen groeien uit de plantendelen die zijn geplant. Dit gaat vaak heel erg snel en het lijkt er dan op of het gewas in één keer dichtgroeit. Toch zal in de meeste gevallen de plant snel groeien tot de bloei en dan vrijwel stoppen met de vegetatieve groei. Het gewas staat stil en groeit vaak niet dicht. Dit is een zeer kwetsbare periode, waarin de plant erg gevoelig is voor droogte en erg scherp weer. Ook de soms toegepaste onkruidbestrijding zal in deze fase de meeste groeiremming veroorzaken. Pas als de bloei voorbij is, gaat de plant weer echt groeien. Op dat moment groeien de nieuw aangelegde groeipunten uit en zal het gewas snel dicht gaan groeien. Dit is het gewas dat de plant in het najaar gebruikt als fabriek om de ondergrondse plant aan te leggen die voor de vasteplantenteler de handelswaar is.

BEÏNVLOEDEN

Hoewel de fases van de groei eigenlijk vastliggen en we als telers hier niets aan kunnen veranderen, kunnen we er wel voor zorgen dat we in de verschillende fases de juiste handelingen uitvoeren, die een overgang naar de volgende fase kunnen versnellen. Dat de plant pas weer echt gaat groeien als de bloem is uitgebloeid, heeft niets met het onttrekken van voeding voor deze bloemen te maken, maar met een voorkeur van de plant waaraan hij z'n energie besteedt. De bloem is voor de plant de ultieme manier om zich voort te planten, waardoor de

plant hieraan de voorkeur zal geven boven de uitgroei van de nieuwe plantendelen. Als de voortplanting is geregeld, is er voor de plant namelijk helemaal geen groei meer nodig en de vorming van een grote ondergrondse plant al helemaal niet. Deze ondergrondse plant is voor de plant alleen belangrijk als die zich niet heeft kunnen voortplanten. De plant is dan klaar. Als we dus willen dat de plant zichzelf tegen uitsterven gaat wapenen door een ondergrondse plant te maken en voor zichzelf weer een nieuwe kans in het volgende jaar te creëren, moeten we er voor zorgen dat hij zich niet generatief kan voortplanten. Bij planten die deze ritmes erg sterk hebben zoals bijvoorbeeld Astilbe, is het noodzakelijk de bloemen zo snel mogelijk weg te halen. Zodra de bloemen weg zijn, zal de plant de dan al aangelegde delen uitgroeien en zal het gewas snel dicht komen te staan. Laat je de bloemen uitbloeien, dan duurt dit langer en zullen sommige planten zelfs helemaal niet hergroeien. Snel de bloemen verwijderen, zorgt er dus voor dat de plant weer gaat groeien en het proces in gang zet dat nodig is voor het vormen van een ondergrondse plant.

OPLETTEN

Bovenstaande geldt natuurlijk niet voor alle planten op dezelfde manier, de ene plant heeft deze ritmes veel sterker dan de andere. Toch zit dit ritme er bij vrijwel alle vaste planten in meer of mindere mate in. Probeer deze fases dus te onderscheiden en neem aan de hand hiervan de juiste beslissing. Een plant zwaar bemesten om hem te laten groeien, terwijl hij alleen probeert zaad te maken, gaat echt niet werken.

